

Pohjois-Karjalan liikennejärjestelmäsuunnitelman seuranta

7.6.2023

Jyrki Suorsa

POHJOIS-KARJALA
Maakuntaliitto

Kehittämistoimenpiteiden edistymistä ja toteutumista seurataan määritellyn mittariston avulla. Pohjois-Karjalan liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteille on määritelty seurantamittarit

PÄÄTAVOITE/ MITTARISTO	• Ihmisten mahdollisuudet valita kestävämpiä liikkumismuotoja paranevat - erityisesti Joensuun kaupunkiseudulla
Joensuun kaupunkiseutu	<ul style="list-style-type: none"> • Kävelyn pyöräilyn ja joukkoliikenteen kulkutapaosuus • Vähäpäästöisen käyttövoiman osuus autokannassa (hybridit/sähkö/kaasu)
Kuntakeskukset ja muut keskeiset taajamat	<ul style="list-style-type: none"> • Kävelyn ja pyöräilyn kulkutapaosuus • Vähäpäästöisen käyttövoiman osuus autokannassa (hybridit/sähkö/kaasu)
Haja-asutusalueet	<ul style="list-style-type: none"> • Vähäpäästöisen käyttövoiman osuus autokannassa (hybridit/sähkö/kaasu)
Sisäinen saavutettavuus	<ul style="list-style-type: none"> • Julkisen liikenteen kulkutapaosuus keskeisillä työmatkaliikenteen yhteysväleillä • Taajamajunien matkustajamäärä • Julkisen liikenteen ajantasainen ja selkeä informaatio löytyy yhdestä paikasta (Esim. POJO-sovelluksen käyttäjämäärä)
Ulkoinen saavutettavuus	<ul style="list-style-type: none"> • Junaliikenteen kulkutapaosuus

PÄÄTAVOITE/ MITTARISTO	• Liikennejärjestelmä takaa koko Pohjois-Karjalan saavutettavuuden ja vastaa elinkeinojen, työssäkäynnin ja asumisen tarpeisiin
Joensuun kaupunkiseutu	<ul style="list-style-type: none"> • Liikkumismuotojen "sekäkäytön" määrä • Jalankulku ja polkupyöräonnettomuuksien määrä
Kuntakeskukset ja muut keskeiset taajamat	<ul style="list-style-type: none"> • Jalankulku ja polkupyöräonnettomuuksien määrä • Liikenneturvallisuussuunnitelmien toteutumisaste • Uusien liikkumispalveluiden, kimpakyytien ja avattujen henkilökuljetusten määrä
Haja-asutusalueet	<ul style="list-style-type: none"> • Hyväkuntoisen tiestön määrä / hyväkuntoisten päällysteen osuus tieverkolla • Uusien liikkumispalveluiden, kimpakyytien ja avattujen henkilökuljetusten määrä
Sisäinen saavutettavuus	<ul style="list-style-type: none"> • Hyväkuntoisen tiestön määrä / hyväkuntoisten päällysteen osuus tieverkolla • Julkisen liikenteen vuoromäärä keskeisillä yhteysväleillä • Laajakaistaverkon tai nopeiden mobiiliverkkojen >100 mb/s kattavuus
Ulkoinen saavutettavuus	<ul style="list-style-type: none"> • Runkokuljetusten häiriöiden määrä? • Liikenneyhteyksien hinta ja matka-aika suhteessa vastaaviin yhteyksiin Suomessa • Junaliikenteen täsmällisyys

PÄÄTAVOITE	• Liikennejärjestelmän yhteiskuntataloudellinen tehokkuus paranee
Joensuun kaupunkiseutu	<ul style="list-style-type: none"> • Väyläverkon korjausvelan kertymä • Yhteiskunnan kustantamien henkilökuljetusten yksikkökustannukset • Vakavien liikenneonnettomuuksien määrä • Maakunnan yritysten logistiikkakustannusten muutos suhteessa muihin alueisiin • Rautatieverkon tavaraliikenteen määrä • Joensuun ja Puhoksen satamien rahdin määrä
Kuntakeskukset ja muut keskeiset taajamat	
Haja-asutusalueet	
Sisäinen saavutettavuus	
Ulkoinen saavutettavuus	

Ihmisten mahdollisuudet valita kestävämpiä kulkumuotoja paranevat – erityisesti Joensuun kaupunkiseuduilla

Kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen yhteinen kulkutapaosuus Joensuun seudulla:

- HLT2016 37% - HLT2021 39%

Kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen yhteinen kulkutapaosuus maakunnassa:

- Itä-Suomen liikkumiskysely 2018 42% 2022 42%

Vähäpäästöisen käyttövoiman(sähkö/ladattava hybridi/kaasu) osuus koko Pohjois-Karjalan autokannasta (Traficom)

- 2020 1,04% 2022 2,95%

Täyssähköautojen osuus ensirekisteröidyistä maakunnassa (Traficom)

- 2020 2,94% 2022 16,2%

Julkisen liikenteen kulkutapaosuus keskeisillä yhteysväleillä – Joukkoliikenteen kulkutapaosuus Joensuun kaupunkiseudulla

- HLT2016 3% HLT2021 3%

Junien matkustajamäärät 2020-2021 (VR)

- Nurmes – Lieksa, Lieksa-Joensuu ja Varkaus-Joensuu yhteensä: 2020 60 000 2021 65000

- Joensuu-Parikkala: 2020 300 000 2021 300 000

POJO-sivuston käyttäjämäärät

	2020	2021	2022
käyttäjää	3532	2236	817
Istuntoja	7790	5107	2277

Liikennejärjestelmä takaa koko Pohjois-Karjalan saavutettavuuden ja vastaa elinkeinojen, työssäkäynnin ja asumisen tarpeisiin

Liikkumismuotojen "sekakäytön määrä", idea hyvä, mutta tilastoja ei oikein ole

Jalankulku- ja polkupyöräonnettomuuksien määrä Pohjois-Karjalassa (kuolleet/loukkaantuneet)

- 2020 (2/18) 2022 (2/14)

Liikenneturvallisuussuunnitelmien toteutumistaso? – parempi mittari ehkä tarvitaan

Uusien liikkumispalveluiden, kimppakyytien ja avattujen henkilökuljetusten määrä

- Ei oikein relevantteja mittareita

Hyväkuntoisen tiestön määrä/osuus tieverkosta

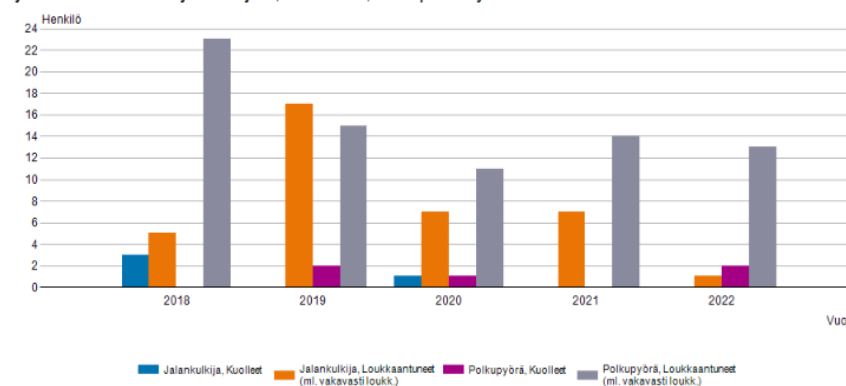
Huonokuntoisen tiestön määrä Pohjois-Karjalan tieverkolla (POS-ELY)

- 2020 323km 2021 313km 2022 300 km 2023 317 km (ennakko)

Laajakaistaverkkojen kattavuus maakunnassa

Laajakaistaverkkojen kattavuus		2018	2022
Valokuitu	53% >100 mb		34%
mobiliiverkkojen >100 mb kattavuus			59%

Tieliikenneonnettomuuksissa kuolleet ja loukkaantuneet muuttujina Tienkäyttäjä, Henkilövahinko ja Vuosi. MK12 Pohjois-Karjala, Yhteensä, Sukupuolet yhteensä.

Lähde: Tietokeskus

Runkokuljetusten häiriöiden määrä

- Tiedon saanti vaikeaa, ainakin helposti Liikenneyhteyksien hinta- ja matka-aika suhteessa vastaaviin yhteyksiin Suomessa

- 2019 Joensuu-Helsinki 4:17
- Seinäjoki Helsinki 2:40
- 2023 Joensuu-Helsinki 4:29
- Seinäjoki-Helsinki 2:48

Junaliikenteen täsmällisyys – tiedot vielä hakusessa, (täsmällisyyttä on korjattu matka-aikoja pidentämällä)

Liikennejärjestelmän yhteiskuntataloudellinen tehokkuus paranee

Väyläverkon korjausvelan kertymä

- Tieverkon korjausvelan määrä koko maassa (Väylä) 2019 1450 M€ 2021 1600M€ 2022 1700M€

Yhteiskunnan kustantamien henkilökuljetusten yksikkökustannukset-Kuntien rahoittamat kuljetukset

- 2019 21,33 M€

- 2021 21,88 M€

Vakavien liikenneonnettomuuksien määrä

- Tieliikenneonnettomuuksissa vakavasti loukkaantuneet Pohjois-Karjalassa

2018	2019	2020	2021	2022
15	12	9	7	0?

Rautatieverkon tavaraliikenteen määrä

Bruttotonnit rataosittain milj.tonnia	2020	2022
Joensuu-Säkäniemi	6,6	6,7
Joensuu-Uimaharju	3,3	3
Joensuu-Viinijärvi	1,5	1,6
Säkäniemi-Niirala	1,5	0,7

Joensuun ja Puhoksen satamien rahdin määrä

- Joensuun satama

	2019	2020	2021	2022
• Vienti ja tuonti yht. (tn)	228 036	312 867	343 437	152 148
• Ulkomaan liikenne	121 679	168 457	218 409	11 707
• Kotimaan liikenne, vienti	106 357	144 410	125 028	140 442

- Puhoksen satama

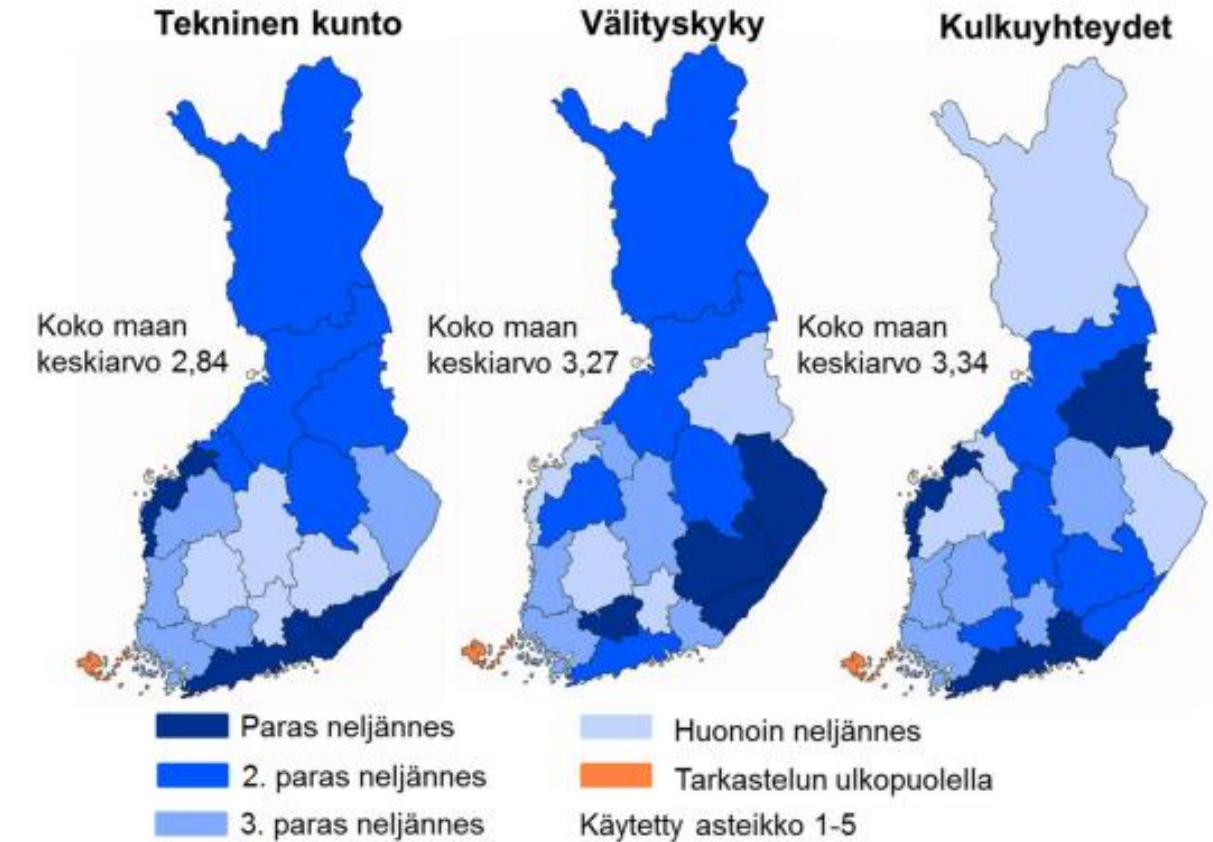
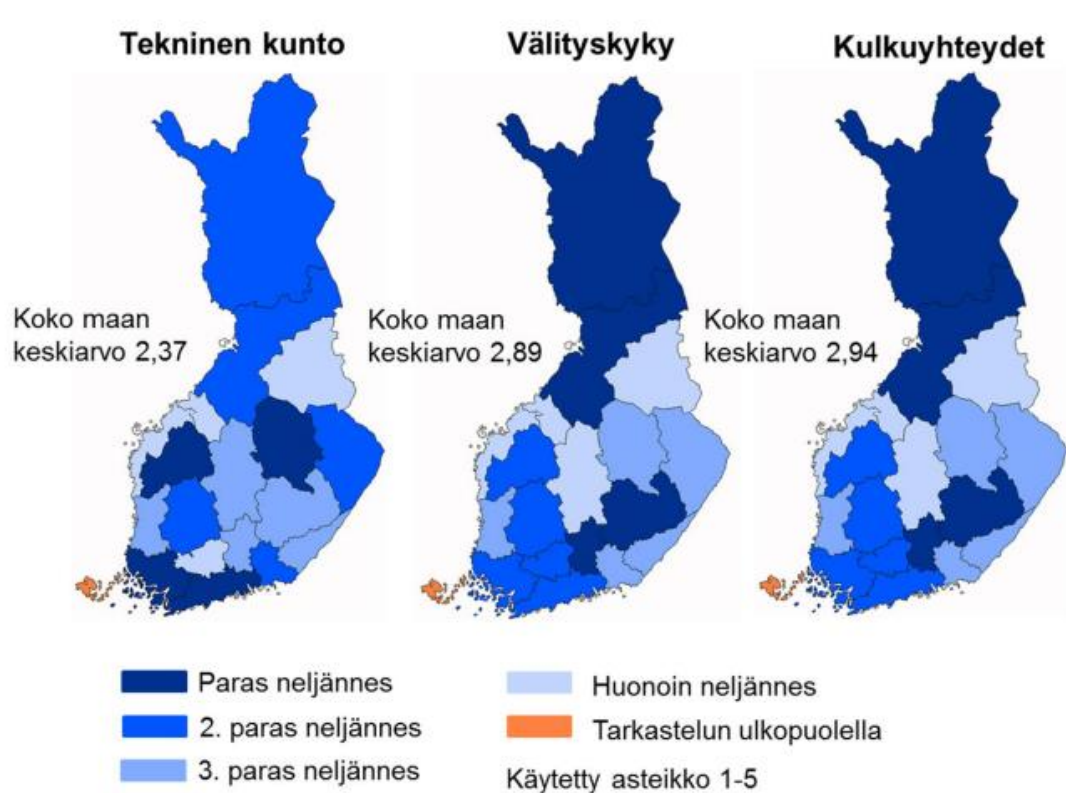
- 2018 30 tuhatta tonnia sahatavaraa, 2022 55 000 km3 pyöreää puuta

Maakunnan yritysten logistiikkakustannusten määrä suhteessa muihin alueisiin

- Kvantitatiivisia mittareita hankala saada
- Yksi mittari on yritysten käsitys liikenneinfran tilasta. Logistiikkaselvitys 2022 ei ole vielä valmistunut – vuoden 2018 - 2020 tulosten vertailu osoittaa, että välityskyky on parantunut, tekninen kunto ja kulkuyhteydet ovat heikentyneet

Kuvio 3 Logistiikkayritysten arviot liikenneinfrastruktuurin kunnosta maakunnittain vuonna 2018

Kuvio 59 Logistiikkayritysten arviot liikenneinfrastruktuurin teknisestä kunnosta, välityskyvystä ja kulkuyhteyksistä vuonna 2020

Kehittämiskäytävien tilanne

Heinäveden maakuntakaavassa tuli esille Vt23 merkitseminen liikenteen kehittämiskäytäväksi

Tällä hetkellä Pohjois-Karjalassa on kaksi kansainvälisen liikenteen kehittämiskäytävää: Kuutoskäytävä ja Ysikäytävä, jotka ovat usean eri liikennemuodon kehittämiskäytäviä ja ne ovat tärkeitä erityisesti ulkoisen saavutettavuuden ja erityisesti kv-viennin ja tuonnin kannalta.

Jatkossa kehittämiskäytävien tilannetta tulee miettiä uudelleen:

- Toimintaympäristön muutokset, esim. yhteydet jatkossa itään/länteen/pohjoiseen
- Tarvitaanko eriasteisia kehittämiskäytäviä – käytävä ajatteluun liittyvät myös solmupisteet ja yhteydet maankäyttöön sekä aluekehitykseen
- Tarvitaanko Ij-suunnitelman päivitystä, milloin? Viimeistään ennen sitä kun maakuntakaavan yhteysverkot päivitetään – ei vielä aikataulutettu

Ysikäytävä

Kuopio - Joensuu –yhteysväylillä nopeimpia toteutettavia kohteita ovat tiesuunnitelmien osalta Ylämyllyn (Välikangas – Honkalampi, Ylämyllyn eritasoliittymä) ja Riistaveden (Vartiala – Riistavesi) kohdat. Lisäksi on nostettava suunnitteluvalmiutta esimerkiksi Kuusjärven ohituksen osalta, jotta liikennepoliittiseen keskusteluun kyetään nostamaan hyvin perusteltuja hankkeita.

Väylän investointiohjelmassa:

Välikangas–Honkalampi Kustannusarvio on noussut 20-49 milj€, tiesuunnittelun edetessä, syinä mm.

- **Yleinen kustannustason nousu**
- **Sillat ja pohjavesisuojuukset ovat osoittautuneet oletettua kalliimmiksi**
- **Maaperä on pehmeiköä, kallis rakentaa**
- Suunnitteluvalmiuden nostotarve:
 - Kuusjärven ohitus ve 2: 59,4 M€, ve 4: 53,0 M€, ve 6: 53,4 M€ (Yleisuunnitelma tarvitaan)
 - Kuoringan uimarannan kohta, Keskikaiteen rakentaminen nykyiselle ohituskaistalle ml. rinnakkais- ja yksityistiejärjestelyt (ei sisällä meluntorjuntaa) 3,28 milj.€ (Tiesuunnitelma tarvitaan)
 - Nykyisten ohituskaistaosuuksien parantaminen, keskikaide, jatkaminen, y-tiet (Tiesuunnitelma tarvitaan)
 - Viinijärven jalankulku- ja pyöräilyväylä, alikulku ja tasoristeyksen poisto ka 1,39 milj.€ (Tiesuunnitelma tarvitaan)

Kuutoskäytävä

Imatra-Joensuu –yhteysvälinä olisi tärkeä saada jatkosuunnitteluun ja toteutukseen korissa I esitettyjä kohteita.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

KORI 1

Valtatie 6 yhteysvälin parantaminen - ensimmäiseksi parannettavat kohteet 2/2

Ensimmäiset kehittämistoimenpiteet kohdistetaan vaikuttavimpiin toimenpiteisiin liikenneturvallisuuden ja toiminnallisuuden parantamiseksi koko yhteysvälinä. Tämä edellyttää mm. liittymien parantamista, tien leventämistä, tiegeometrian parantamista ja ohituskaistojen rakentamista sekä tiukkaa liittymäpolitiikkaa. Kaikkien kehittämisselvityksen infrastruktuurin parantamistoimenpiteiden kokonaiskustannusarvio on 130 miljoonaa euroa, josta korin 1 "ensimmäiseksi parannettavat kohteet" osuus on 51 M€

NRO Kohde	Kustannus-arvio (M€)
44 Rääkkyläntie / Kiteentie liittymä, liittymän parantaminen (porrastaminen)	0,5
45 Neste Tolosenmäki / Oikotie, liittymän parantaminen (Oikotien liittymän katkaisu)	0,1
47 Kopolantie - Taimitarhantie, riista-aidan rakentaminen (7,4 km)	0,4
48 Onkamo - Honkavaara, tien leventäminen 10,5/7,5 (15,9 km)	5,6
49 Onkamo - Tikkala, keskikaiteellinen ohituskaistapari (3 km)	5,7
50 Tikkala-Teerivaara, 1 lk pohjavesialueen suojaaminen (3,2 km)	3,2
51 Tikkalantie - Haukiojantie, riista-aidan rakentaminen (4,7 km)	0,2
53 Suurkangas - Honkavaara, keskikaiteellinen ohituskaistapari (3 km)	5,7
55 Honkavaara - Haavanpää, tien leventäminen 10,5/7,5 (5,4 km)	1,9
56 Honkavaara - Savikko, riista-aidan rakentaminen (10,7 km)	0,5
57 Pyhäseläntie / Kiihtelytie liittymä, liittymän parantaminen (porrastaminen)	0,5
59 Haavanpää - Savikko, nykyisten ohituskaistaosuuksien muuttaminen keskikaiteellisiksi (kaide + tien leventäminen) (3,6 km)	1,3
60 Koivusillantie / Koivupyykintie, liittymän parantaminen (porrastaminen)	0,5
61 Iltarauhantien liittymä, liittymän parantaminen (yksityistiejärjestelyt)	0,5

